

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, dnia 21 lipca 2009 r.

RPO-600925-VI-08/KP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan Tadeusz Jarmuziewicz

Sekretarz Stanu w

Ministerstwie Infrastruktury

Kierowniku Szanowny Panie Ministrze

Pragnę podziękować za odpowiedź Pana Ministra (pismo z dnia 9 czerwca 2009 r. o sygn. TD-4p-073-19/09) na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie osób niepełnosprawnych przystępujących do egzaminów na prawo jazdy. Niestety odpowiedź ta nie usuwa wszystkich wątpliwości w omawianym zakresie. Wręcz przeciwnie, rodzi dalsze pytania, również te natury fundamentalnej, a mianowicie dotyczące zgodności obowiązującego w interesującym zakresie stanu prawnego ze standardami konstytucyjnymi. Dlatego też pragnę podzielić się z Panem Ministrem tymi wątpliwościami.

Otóż zgodnie z § 16 pkt 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów (Dz. U. Nr 217, poz. 1834 ze zm.) Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego powinien posiadać pojazdy przeznaczone do przeprowadzania egzaminów w liczbie umożliwiającej obsługę

zaplanowanych egzaminów, z zastrzeżeniem § 19 pkt 3. Z treści § 19 pkt 3 lit. b rozporządzenia wynika zaś, że pojazdy do przeprowadzenia egzaminów powinny być zapewnione przez osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie lekarskie z adnotacją, że może prowadzić pojazd silnikowy po przystosowaniu go do rodzaju schorzenia - pojazd przystosowany jest do rodzaju schorzenia.

W świetle powołanego § 19 pkt 3 lit. b rozporządzenia obowiązek zapewnienia stosownego pojazdu przeznaczonego do przeprowadzenia egzaminów spoczywa na osobach niepełnosprawnych. Należy w kontekście tego obowiązku zwrócić uwagę na to, iż omawiane rozporządzenie zostało wydane na podstawie upoważnień ustawowych zawartych w art. 115 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.). Zgodnie z brzmieniem tych upoważnień minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając konieczność właściwego przygotowania osób ubiegających się wydanie uprawnień do kierowania pojazdami oraz zapewnienie obiektywnego obowiązku sprawdzenia ich kwalifikacji, określi, w drodze rozporządzenia :

- 1) wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących szkolenie w zakresie wyposażenia, warunków lokalowych, placu manewrowego, pojazdów przeznaczonych do szkolenia;
- 2) wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących egzaminy państwowe w zakresie wyposażenia, warunków lokalowych, placu manewrowego i pojazdów przeznaczonych do egzaminowania;

3) program szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi, tramwajami oraz kandydatów na instruktorów i egzaminatorów;

4) warunki i tryb :

a) uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi i tramwajami, szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o te uprawnienia lub podlegających sprawdzeniu kwalifikacji oraz wzory dokumentów z tym związanych,

b) szkolenia i egzaminowania kandydatów na instruktorów i egzaminatorów, pracy komisji egzaminacyjnych oraz wzory dokumentów z tym związanych.

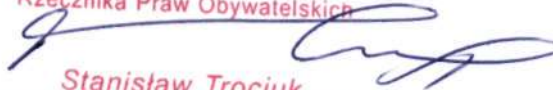
Wskazane powyżej upoważnienia zawierały umocowanie dla organu wydającego rozporządzenie do określenia w jego treści wymagań w stosunku do podmiotów prowadzących szkolenie oraz egzaminy państwowe w zakresie pojazdów przeznaczonych do egzaminowania. Wymagania te są adresowane do podmiotów prowadzących szkolenia i egzaminy, a nie do osób szkolących się i następnie egzaminowanych. Również upoważnienie do określenia warunków i trybu szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi nie uprawniało organu wykonującego to upoważnienie do określenia w rozporządzeniu obowiązku zapewnienia przez osoby niepełnosprawne pojazdów przeznaczonych do przeprowadzenia egzaminu. Prowadzi to do wniosku, że w istocie treść § 19 pkt 3 lit. b rozporządzenia wykracza poza granice upoważnień ustawowych zawartych w art. 115 ust. 1 pkt 1-4 ustawy - Prawo o ruchu drogowym.

Omawiany § 19 pkt 3 lit. b rozporządzenia w konsekwencji jest także niezgodny

ustawowego nakłada na osoby niepełnosprawne obowiązek zapewnienia pojazdu przeznaczanego do przeprowadzenia egzaminu.

W związku z powyższym, stosownie do treści art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) ponownie zwracam się do Pana Ministra w tej sprawie z prośbą o rozważenie dodatkowych argumentów przedstawionych w niniejszym piśmie. Jeśli zaś Pan Minister podziela te argumenty, z prośbą o podjęcie prac nad zmianą krytykowanego stanu prawnego.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich